

Kompozitorius J. Strolia apie dainos meną.

Besitartinant L. K. Bendruomenės choro koncertui «M. L.» bendradarbis aplankė neseniai atvykusį komp. J. Strolia, pasidalinti įspūdžiais ir išgirsti nuomonę kai kuriais klausimais.

— Kokie motyvai tamstos atvykimo į Braziliją?

— Atvykau São Paulo lietuvių bendruomenės vadų pakartotinai kviečiamas atvykti gelbėti mūsų tautos dainą nuo neprotingo ir beatodairiško jos nuvertinimo ir prašomas atstatyti ją į prideramą garbingą vietą, kurią ji turi užsi tarnavusi visoj Šiaurės Amerikoje, Vokietijoje ir kitur. Dar anksčiau rinkdamas medžiagą lietuvių muzikos istorijai, turėjau pakankamai medžiagos ir apie Brazilijos lietuvių muzikinį gyvenimą. Atvykęs radau jį tokį, kokį ji žinojau iš mano kruopščiai anksčiau surinktos medžiagos o ne tokį, kokį ji man piešė mano pažįstamieji. Savo žygio svarbą, atsakomybę ir pasekmes jaučiau, tik ilgai apsvaęs tęs rįžausi apleisti medžiaginį ir gyvenimo patogumų atžvilgiu daug daugiau siulančią Šiaurinės Amerikos žemyną. Atvykau čia ne sėdėti su dėjęs rankas, bet dirbti, kovo ti, kurti ir tarnauti lietuviams neiškraipyto tautos meno grožiui.

— Kaip jaučiatės Brazilijoje ir koki įspūdis čia atvykus iš Europos per Ameriką? Koki panašumai ir kontrastai?

— Meluočiau sakydamas, kad blogai jaučiuosi Brazilijoje. Tačiau juk kiekvienas gyvenamas šalies ir klimato pakeitimas veikia žmones trikdančiai. Tiesa, Brazilija, kaip ir visos Lotynų Amerikos šalys, nėra pasiekusi to civilizacijos ir gyvenimo patogumų lygio, kurį turi Vakarų Europa ir ypač JAV valstybės, bet pirmasis mano įspūdis buvo tas, kad Brazilijos žmonės daug nuoširdesni (tik pat ir lietuviai), turi daugiau džiaugsmo ir pasitenkinimo, gyvendami tuo dar beveik natūraliuoju savo gyvenimu, tuo tarpu kai JAV, kur žmonės yra aprūpinti didžiu šiais patogumais, Carnegie instituto paskelbtomis žiniomis maždaug kas 35 minutes nusizudo vienas žmogus, o kas dvi minutes vienas žmogus išeina iš proto. Priežastys: stoka džiaugsmo gyvenime, stoka religingumo, chioniškas šeimų irimas, finansiniai sunkumai, vienatvė ir panašiai.

— Kokioj padėty yra lietuviška daina Amerikoje ir kokia jos ateitis?

— Iki karo pabaigos lietuviški chorai buvo sumenkėję tiek kiekybės tiek ir kokybės atžvilgiu. Mūsų tautos sukurtoji daina buvo daug kur išstumta menkaverčių ir nebe lietuviškai skambančių melodijų. Reikalas pagerėjo, kai

į JAV buvo įsileista didžioji mūsų tremtinių dalis. Į JAV jie atsivežė atjaunintą mūsų tautos dainą, kuri eilę metų skynė laurus kitų tautų kultūros centruose. Su didele mase akademinių Lietuvos jauni mo ir vyresniųjų intelektualų Vokietijos ir kitų šalių miestus užpildžiusių lietuvišku chorų eiles, į JAV atvyko visa eilė gabių chorų ir mūsų operų dirigentų bei kompozitorių, kurie tuo užėmė vadovaujamą vietą didžiuosiuose Ame

Komp. Juozas Strolia

rikos lietuvių kolonijų muzikinio gyvenimo gyvenimo centruose. Akademiniams ir aukštesniųjų mokyklų jaunimas, o taip pat didelė dalis ir senesnių intelektualų, užpildė praretejusias lietuviškų chorų eiles, sukūrė net visai naujus aukštos kultūros mūsų dainos ansamblius ir gražino mūsų tautos dainą į ją prideramą vietą. Mūsų liaudies dainomis pasigėrėti vyksta tūkstančiai ne tik mūsų tautiečių, bet labai daug amerikiečių ir kitų tautų inteligentų. Tenka pasidžiaugti, kad, pav., kompoz. prof. J. Žilėvičiaus choras Elizabeth, N. J., komp. Jeron. Kačinsko choras Boston, Mass., komp. Juliaus Gaidelio vyrų choras Bostone, Mass., Stepo Sodeikos tautinis ansamblis Chicago, Ill., komp. Broniaus Budriuno choras Los Angeles Calif., Petro Armono choras Rochester, N. Y., Al. Kačana usko choras Kearny, N. J., ir daug kitų dainuoja išimtinai tik lietuvių kompozitorių sukurta dainą, o Čiurlionio ansamblis vad. muz. Alf. Mikulskio dainuoja tik mūsų liaudies dainas, neimdamos net ir savų kompozitorių sukurtų originalių dainų. Jų vadovybėje lietuviška daina Amerikoje yra patekusi į labai patikimas rankas, todėl ir dainos ateitis ilgam laikui gali būti užtikrinta. Man asmeniškai malonu pabrėžti faktą, kad iš šuminėjų daugumoje

aukštusios muzikos mokslus baigusių dirigentų komp. J. Žilėvičius visą eilę metų yra buvęs mano profesorius, o beveik visi kiti yra buvę mano mokslo dienų ir dabar palikę nuoširdūs draugai ir kultūriniai kolegos.

— Koks jaunimas sudaro Amerikos lietuvių chorą?

— Daugiausia mūsų tremties jaunimas.

— Įdomu būtų žinoti kurį savo muzikos kompozicijų kurinį laikote stipriausiu?

— Šis klausimas manęs niekuomet neįdomavo. Tiek kai prieš keletą metų buvo paskelbtas ALRK dainos ir giesmės konkursas, tai jį komisijs, susidedanti iš Čikagos De Paul universiteto ir Beeho veno konservatorijos profesorių ir vieno lietuvių muziko, premijavo mano moderniai parašytą Šienapjutes dainą, religinę Tremtinio Giesmę chorui solistui ir vargonams ir dainą «Anksti Ryta», paskirdama man komisijs pirmininko žodžiais betariant «už meistriškai parašytus kūrinius» pirmąją premiją.

— Kokiu planu urite ateitį?

— Tobulinti chorą papildyti jį naujais nariais, nesibijant čiais dainuoti mūsų tautos dainas ir nesivaikant čiais svetimybėmis ir restoraniniu menu, kurį nusibankrutavę kareivinių muzikantai norėtų padidinti modernių laikų dainomis. Sustiprėjus choro balsiniam pajėgumui, pradėsiu ruošti repertuarą iš stambesniųjų Jakubėno, Gruodžio Kačinsko, Gaidelio, Budriūno ir kitų mūsų kompozitorių kūrinių.

(Pabaiga 6 pusl.)

Raudonasis Kolonializmas

Bandoenge įvykusiame Azijos - Afrikos tautų susirinkime komunistinės Kinijos ministras pirmininkas Chu En-Lai kalbėdamas apie kolonializmą kaltino vakarų valstybes: Prancūziją, Angliją ir kt. turinčias užmariuose kolonijas.

Po kiniečio tarė žodį Ceilono atstovas John Kotelawala. Jis pareiškė, kad dar yra kiti kolonializmo formos, apie kurią kai kas rimčiau turėtų pagalvoti. Pavyzdys gali būti mažų valstybių komunizmo pavertę, kaip Vengrija, Rumunija, Bulgarija, Čekoslovakija, Latvija, Lietuva, Estija, Lenkija. Argi šie kraštai nėra tokios pat kolonijos kaip Afrika? Jei mes vienijamės kovai prieš kolonializmą, taipgi privalome paskelbti opoziciją ir sovietiskam, raudonam kolonializmui. Paskelbki me pasauliui, kad prieš kiekvieną, nežinant kokios formos, kolonializmą. Ceilono atstovas pasiūlė, kad reiktų ištirti sovietiską kolonializmą Rytų Europoje.

Komunistų atstovui šis pareiškimas buvo nemalonus, nes komunistai labai daug tikėjosi šiuo suvažiavimu pasi

Tu, Mano Motinėle.

Gražusis gegužės, gėlių mėnuo, Dievo Motinos Marijos garbei skirtas mėnuo, yra kartu ir Motinos Dienos mėnuo.

Šią dieną dėkingi sūnūs ir dukterys sveikina savo gyvasias motinėles reikšdami gilią padėką ir pagarbą jausmus už nemigo naktis, už didžiulius rūpestilius ir sunkius vargelius ligi užaugino ir antkojų pastatė, išleido gyvenimui.

Gi mirusias motinėles pagerbs malda, kapo aplankymu, papuošdami jį gėlių puokšte.

Lietuvės motinos likimas šiandien yra skaudesnis kaip kuriuo kitu metu. Neviena lietuvių motina, išauginusi sūnų ir dukteris, veltui lauks prie vartų, veltui akys kryps į vieškelį palydėdamos kiekvieną praeivį, bet nesulauks brangaus sūnaus, neišgirs jautraus dukters žodžio... Jie toli, labai toli nuo savo gimtųjų namų. Vieni kur nors užmariuose, šiauriniame ar pietiniame kontinente, kiti džiūsta kalėjimuose ar vergų stovyklose. Jau nebe pirmą tokią skaudžią Motinos Dieną lietuvių motina išgyvena. Ir tik vienas Dievas žino, kiek dar jų reiks pergyventi, kada lietuvių motina sulauks, lyg

tų paukščių pavasarį parskrendant, savo vaikų į mielą gimtinę.

Lietuvė motina sunkiausiais laikotarpiais išsaugojo tautos gyvybę. Ji išaugino didvyrius, savanorius, partizanus.

Reikia tikėtis, kad ir šiuo taip sunkiu Lietuvai metu, lietuvių motina norės ir sugėbės uždegti niekad neužgesančią Dievo ir tėvynės meilės ugnį vaikų širdyse, nežiūrind kur ji begyventų, pavergtose Tėvynėj, ar laisvame pasaulyje. Pareigos visur yra tos pačios, garbingos ir atsakingos. To šiandien laukia Tėvynė iš Lietuvos motinos.

naudoti savo propagandai. Išėjo priešingai - raudonasis imperializmas suvažiavimo atstovų buvo pasmerktas.

— Londono ir Paryžiaus su tartinis įeis galion gegužės m. 5 d..

— Kolumbija. Dovanojo lietuviams žemės sklypą. Inž. Tyliaus rūpesčiu Bogotos m. valdyba padovanojo lietuviams nemokamai didelį žemės sklypą bažnyčiai ir lietuvių namams. Inž. Tyliaus, atkreipęs į save Kolumbijos prezidento dėmesį ir kviečiamas svečiu į visas iškilmes bei priėmimus, Bogotos m. centre turi savo statybos įstaigą, kurioj dirba apie 10 žmonių. Lietuviškas centras statomas taip pat Medeline. Namuose bus koplyčia, salė mokyklai, susirinkimams. Namų statymu rūpintis L. Katalikų Komiteto pavesta kun. M. Tamošiūnui. Kolumbijos teisingumo ministerija suteikė Liet. Kat. Komitetui juridinio asmens teises. (Pasižymėjęs Kolumbijos lietuvių veikėjas kun. N. Saldukas gubernatori aus dekretu Nr. 357 yra paskirtas naujai įsisteigusio un-

to agronomijos fakulteto dekanu.

— Gegužės mėn. 2 d. Austrijos sostinėje Vienoje susirinko Amerikos, Anglijos, Prancūzijos ir Rusijos ambasadoriai tartis taikos sutarties su Austrija pasirašymo reikalui. Po ambasadorių yra numatyta susirinkti minėtų valstybių užsienio reikalų ministrus.

— Amerika priėmė Kinijos ministerio pirmininko pasiūlymą derėtis Formozos fronte mūsų sustabdymo ir su Formoza taikos pasirašymo klausimais.

Galimas daiktas, kad komunistinė Kinija su Formoza suitaikys, bet už šią taiką komunistinė Kinija reikalauja Matsu ir kitų arti kontinento esančių salų.

— Kas kart vis daugiau ateina žinių iš Rusijos, kad žemės ūkis tikrai pergyvena lig šiol negirdėtą krizį. Rusija neturi maisto. Prie šio bankroto privedė panaikinus nuosavybės ir įvedimas kolchozų.

L. K. Bendruomenės Choras, balandžio mėn.

30 d., Vila Zelinoje. gimnazijos salėje, ruošia

KONCERTA-VAKARA.

Programoj visos naujos dainos.

Pakvietimus ir staliukus iš anksto įsigykite.

Pasaulio Lietuvius.

Šie 1955 metai, dabarties audringame mūsų gyvenime, ne ša įvykius pro kuriuos negali me ramiai praeiti. Mes prisimename, kad šiais metais sueina:

a) 15 metų, kai Lietuva tapo okupantų pavergta, jos ne priklausomybė panaikinta, laisvė sutrypta, o gyventojai kaikinami ir žudomi,

b) 11 metų, kai didelė lietuvių tautos dalis, karo audros buvo išblokšta iš savo gimtojo krašto Lietuvos, ir išsklaidyta po platųjį pasaulį,

c) Gegužės mėn 13 sueina 4 metai kai Lietuva tapo paaukota Nekalčiausiajai Marijos Širdžiai ir paskelbta Nekalčiausios Marijos Širdies Lietuvos Karalienės šventė.

Šituos įvykius minėdami, mes kviečiame lietuvių tautą vis giliau įsijausti į dabarties žmonijos tragišką padėtį ir liūdną savo tautos likimą, pakelti savo žvilgsnius ir širdis į Dievą.

Jo ir jo tiesų išganingą palaimą ir stoti į didį savęs atsinaujinimo ir katalikiškosios ateities darbą.

To šiandien iš mūsų reikalauja ir pats Dangus, per Dievo Motinos apreiškimus Fatimoje, kuriuose ji kviečia žmoniją:

1) Daryti atgailą, tobulinti savo gyvenimą, melstis ir aukotis už nusidėjėlius ir daugiau nebeįžeidinėti Švenčiausios Jėzaus Širdies, kuri yra begalinė Meilė ir Gailestingumas.

2) Kiekvieno mėnesio pirmąjį šeštadienį priimti Šv. Komuniją, kaip atlyginimo Komuniją.

3) Garbinti Nekalčiausiąją Marijos Širdį bei jai pasiaukoti.

4) Kasdien kalbėti rožančių. Jei šiuos dalykus žmonija vykdytų, Marija, tarp kitų dalykų pažada, kad Rusija atsivers ir grįš pasauliui taika. Jei tai nebus vykdoma, žmonijai grėsia dar baisesnė įvykių, negu lig šiol yra buvę.

Atsimindami baisią Lietuvos spaudimą ir žiaurų mūsų tautos naikinimą, mes turime visa padaryti, kiek tik mūsų jėgos leidžia, kad Lietuva kuogreičiausiai atgautų laisvę. Tam tikslui, ypač turim maldauti Dievo pagalbos. O tai įpareigoja mus taip gyventi ir veikti, kad būtume verti

tos Dievo malonės išprašyti. Todėl visu savo širdies kilnumu ir uolumu turime vykdyti Dievo Motinos Fatimoj pareikštus žmonijai prašymus, ir melsti, kad Ji užtartų mūsų tautą pas Dievą. Kartu turi meruoštis tinkamai atšvestigegužės 13 d. Nekalčiausios Marijos Širdies, Lietuvos Karalienės šventę. Ši šventė tebūne viso pasaulio lietuvių Maldos ir Atgailos Diena už Lietuvos laisvę ir pasaulio taiką. Ją švesti kviečiame artimiausiam gegužės mėn. sekmadienyje.

Lietuvių Maldos ir Atgailos Dienai Ruošti Vyriausias Komitetas.

Prel. Ig. Albavičius
Tėv. Prov. V. Atkočius M.I.C
Prel. J. Balkūnas
Prel. K. Bičkauskas
Prel. P. Juras
Prel. Ig. Kelmelis
Tėv. Prov. Krikštanavičius [S. J.]

Prel. P. Strakauskas
Prel. Ig. Valančiūnas
Prel. K. Vasys
Kun. Dr. Bagdonavičius
Kun. Al. Kontautas
Kun. Dr. J. Petrėnas
Prof. J. Graurokas
Red. L. Šimutis
Prof. S. Vitkus
Prof. S. Sužiedėlis
Dr. J. Leimonas
Vyčių Centro Valdybos
Pirm. A. Vasiliauskas
Dr. P. Kaladė

Lietuviai Vorkutos Pragare

E SPEC BENDRADARBIO PASIKALBĖJIMAS SU AMERIKIEČIU J. NOBLE.

Lietuvių spaudoje ne taip dažnai pasirodo rašinių ar apybraižų, kalbančių apie Vorkutos darbo vergų stovyklas, tokios rūšies žinios daugiausia paprastai esti išsiverstos iš didžiosios spaudos. Šį kartą Jūsų bendradarbis turėjo tikrai neeilinę malonią progą pasikalbėti su amerikiečiu JOHN H. NOBLE, neseniai grįžusiu iš Vorkutos pragaro, kuris maloniai sutiko skirti pakankamai laiko ir atsakyti į klausimus, artimesnius mūsų reikalams ir visam lietuviškam supratimui.

Lietuviai Vorkutoje. Tarp ten esančių apie 500 000 įvairių tautybių kalinių yra ir mūsų tautiečių. Noble sakosi negalėtų nasakyti jų tikslesnį skaičių, bet savo stovyklos aplinkoje teigia žinojęs apie 100 lietuvių. Tai daugiausia vidutinio ir vyresnio amžiaus žmonės. Blogiau su pavarde mis * jas sunku prisiminti, bet negalys užmiršti gretimame barake gyvenusio kun. Širvuko (Širvoko?), stud. Jono Prano Skačkausko, jaunuolio Stepono, moksleivio Dągio. Negalys prisiminti vieno karininko pavardės, kuris buvo atvežtas Vorkutą už dalyvavimą partizanų eilėse iki

MOTINAI

Tavo vardą mini ramunėlė
Ir miškų žibutė melynė.
Ten toli, toli prie Nemunėlio,
Kai ateina Motinos diena.

Skardžiai ten pragysta vyturėliai,
Dar saulutei miegant pataluos...
Džiaugės vaikučiai - mažuteliai,
Kad visi laimingi ir namuos.

Teikė tau gėlių tėvynės pievos,
Prašėme: gyvenk ilgai, ilgai...
Už kančias Tau meilę davė Dievas -
Nes dienų varguos nepavargai.

1952 m. Prieš Noble išvykstant iš stovyklos tas lietuvis partizanas buvo kažkur išvežtas, pranešus, jog jis būsiąs vežamas Maskvon, o gal ir atgal Lietuvon vietoje padėti aiskinti «banditų» veiklos. Gerai prisimena ir du vidutinio amžiaus brolius Machnevičius, kurių vienas, inžinierius, buvo sušaudytas malšinant garsųjį sukilimą. Dar prisimena vieną lietuvių, kurio šei ma turėtų būti JAV-se, o ir jis pats metus ar ilgiau gyveno šiame krašte ir prieš pat karo pradžią biznio reikalais buvo nuvykęs Lenkijon, iš kurios jau rusai jį švežė Vorkuton. Noble dar maloniai prisimena ir vieną lietuvių žurnalistą, jauną vyrą, dir-

busį kažkuriame laikraštyje, kuris mokėjęs ir angliškai. Nemaža lietuvių buvo iš Klai pėdos krašto. Iš Noble pasakojimų sprendžiant, atrodo, jog veik visi kaliniai Vorkuton patekę jau antrosios rusų okupacijos metu. Kaltinimai? Dažniausiai vienodi: antisovietinė veikla, pataikavimas ir kolaboravimas hitlerinės okupacijos metu, «tėvynės išdavimas» ir pan.

Kaip atrodo, tokie latviai ir estai kaliniai buvę kur kas landesni, tad, patyrę, kad kalinių tarpe esama vieno amerikiečio, dažnai bandę jį kalbinti, aiškintis, skųstis. Ir pavardžių bei veidų iš latvių ir estų Noble prisimena daug daugiau už lietuvių. Be kitų, jis mini latvius Budą, Eltermanį, Vilšinį, Gustą, o iš estų * Birk, Lacks, be to, Vorkutoje buvęs ir pats estų partijos general, sekretorius, kuris tas pareigas ėjęs iki 1949 m. Bet jo pavardės dar negalys prisiminti. Čia reikia priminti ir vieną svarbų momentą, kai tas pats Noble vienai latvei, dabar gyvenančiai Nebraskoje, galėjęs pasakoti apie jos vyrą, su kuriuo jam teko stovykloje gyventi viename barake. Įdomus ir būdingas sutapimas.

Maistas, gyvenimo aplinka ir darbo sąlygos Vorkutoje pasibaisėtinos. Tos rūšies žinių jau nemaža buvo skelbta tad ir dabar jos mums netiek įdomios.

(B. D.)

Dr. V. Daugirdaitė - Sruogienė

Moterys Lietuvos Istorijoje.

Tarp amžinų girių, nuostabaus grožio upių ir ežerų, lietuviai - viena iš seniausių ir pastoviausiai savo žemėje gyvenusių Europos tautų - jau apie 2.000 metų pr. Kr. buvo ramūs sėsliai, žemdirbiai. Bet ilgai apie juos tikslių žinių neturime, ilgai tiršti rūkai dengia jų praeitį.

Pirmoji istoriškai mums tikrai žinoma moteris yra kunigaikštienė Morta, Lietuvos valstybės kūrėjų Mindaugo žmona. Jų abiejų monumentalios figūros iškyla 13 amžiaus įvykių fone. Morta drauge su vyru priima krikščionybę ir vainikuojama popiežiaus palaimintuoju Lietuvos karalienės vainiku. Veikli, ambicinga moteris ne tik oriai eina šeimininkės pareigas, pralaimėdama vakarų ir rytų svečius karaliaus pilyse, bet visur dalyvauja su vyru, gavusiu vardą Išmintingojo, paminioje diplomatinėje veikloje santykių su vokiečių

riterių vienuolių ordinu, neseniai prieš tai atsikrausčiusiu į Lietuvos pasienį ir tykojančiu ją užgrobti.

Morta - vyro patarėja ir bendradarbė, su ja skaitosi savieji ir svetimieji. Ji mirė kiek anksčiau už Mindaugą, kurs buvo 1263 m. politinių priešų nužudytas. Lietuviai, iš seno pratę savotiškai respublikoniškai tvarkytis, nepakentė vieno valdžios, nepakentė ir naujo ugnimi ir kalaviju vokiečių peršamo krikščionių tikėjimo... Jie kietai laikėsi prie senos savo tėvų tikybos ir jų papročių, prie gamtos garbinimo ir savotiško gyvato (egzistencijos) religijos, kurioje taip ryškiai buvo kova prieš amžiną blogį ir mirtį.

Tik kitame šimtmetyje pasirodė mums vėl aiškus moters vaizdas Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino dukters Aldonos šviesios siluetas. Politiniais sumetimais stiprintis kovoje prieš vis labiau ir la-

biau besiveržiantį į Lietuvą vokiečių ordiną - ji buvo sutuokta su Lenkijos valdovu Kazimieru Didžiuoju. Neofitė, uoli krikščionė, ji prašo iš tėvo nepaprasto kraičio: gražinti 25.000 belaisvių į tą kraštą kurio ji turėjo tapti karaliene. Minių palaimos ir džiaugsmo lydimas, vyko ji iš Vilniaus į Krokuvą. Bet laimė svitimoje žemėje nebuvo jai skirta. Vyras jai neišitikimas, karalienė ieško paguodos labdaro je ir muzikoje. Palikusi dvi dukreles, Aldoną, dar visai jaunutę, miršta. Jos dukterys nuėjo į vokiečių imperatoriaus Liuksemburgiečių ir Habsburgų šeimas (Aldonos anūkė buvo imperatoriaus Karolio IV žmona).

Visai kitoks Birutės likimas. Jautrių legendų, poezijs šydo ir lyg šventosios aureolės supama, ši žemaičių kunigaikščio duktė iš Baltijos pajūrio tapo Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Kęstučio žmona. Trakų pilyje ji augino savo vaikus, jų tarpe genijalųjį Vytautą, palaikė taurios lietuviškos šeimos židinį ir virto lietuvės motinos

rūpintojėlės simboliu. Jos kapas (liaudies tradicijų išlaikytoje vietoje prie Palangos) iki šiol laikomas didžioje pagarboje ir jos vardas minimas su gilia meile.

Birutės Kęstutienės sūnus Vytautas Didysis (1430) turėjo tinkamą sau gyvenimo draugę, kunigaikštienę Oną, aukštą Vytauto pareigūno (dignitoriaus) seserį, lietuvę iš Dzūkijos girių pietų Lietuvoje. Onos Vytautienės asmenyje lyg susikaupę charakteringos ni Lietuvos moters bruožai. Motina, bet ne vien motina, pirmoje eilėje ištikima vyro bendradarbė, kuriai ankšta keturiose namų sienose, kuri nesitenkina savo šeimos ir jos ūkio reikalais. Jos interesai platesni, ji visuomenininkė ir net politikė (nes Lietuvos moterys visad pilna laisvės naudojosi ir iš senų senovės dalyvauja viešuose reikaluose). Ji - garbėtroška, bet nesvyruodama pasiaukoję, eina per gyvenimą neaplenkdama kliūčių, bet jas drąsiai nugalėdama. Politinio samyšio metu jos vyras patenka į priešo kalėjimą, Ona

ji išvaduoja. Persirengęs jos drabužiais, Vytautas ištrūksta o jina lieka, visą atsakomybę sau pasiimdama. Vytauto pusbrolio ir varžovo Jogaila pasiėmęs valdžią Lietuvoje, nedrįsta jos smarkiai bausti, ir Ona išneša sveiką galvą iš mirties pavojaus. O Vytautas - laisvas - pradeda savo didžiulę veiklą, kurios dėka Lietuva tampa didžiausia 14 ir 15 amžiuje valstybė Europoje, susitvarko ir stiprėja vi duje. Jogailai išvykus karaliauti lenkams, ir Lietuvai priėmus krikštą, Vytautas lieka Didžiuoju Kunigaikščiu savo tėviškėje, o kunigaikštienė Ona dalyvauja visuose reikalinguose įvykiuose jo viešpatavimo metu. Ji duoda garantijų raštus, kad jos vyras pildys savo pažadus. Ji priimi nėja kryžiuočius kaip svečius, čia vėl vyksta į jų sostinę Marienburgą (ordino pastatytą jo užkariautoje lietuvių prūsų žemėje), kaip įkaitas vyro polinėse kombinacijose, čia tvirtai stovi greta jo kai eina didysis karas su vokiečiais ir kada 1410 m. ties Grunvaldu pastarųjų galybė

L. K. Bendruomenės Choras Televizijoje TV-3

Gegužės mėnesio 8 dieną L. K. Bendruomenės Choras dalyvauja TV-3 TUPI televizijos programoje, kurioje šoks tautinius lietuviškus šokius ir dainuos lietuviškas dainas. Programa pavadinta «Musica e Fantasia». Pradžią 21,30 val.

Jau nebe pirmą kartą Bendruomenės Choras dalyvauja šioje programoje ir visada labai gražiai pasirodo. Tuo būdu daroma labai gera propaganda mūsų Tėvynei ir visiems mūsų tautiečiams gyventantiems Šv. Paulyje. Idėja dalyvauti šiose televizijos programose yra p. Alfonso Žibo, kuris būdamas Choro Rėmėju niekad neužmiršta sudaryti palankias sąlygas, kad Bendruomenės Choras galėtų pasirodyti ir užsidirbti pinigų.

Gegužės mėnesio 8 dienos programai vadovaus kompozitorius Juozas Strolia. Šiai programai jisai jau komponuoja dainas, o taip pat jisai pats gros tautiniams šokiams su armonika, kuri yra dar atvežta iš Lietuvos į Braziliją prieš 25 metus, kurią maloniai sutiko paskolinti p. Kazlauskas.

Programą režisuos p. Alf. Žibas, eskizus dekoracijoms piešia dail. A. Navickas, tekstus ruošia A. Boguslauskas ir verimus į portugalų kalbą daro Emilija Šimonytė - Pendoraitienė.

Visa programa vyks didžiuoju TV 3 auditorijoje. Pasiteiravę gavome leidimą visiems mūsų tautiečiams, kurie netu

(Pabaiga 6 pusl.)

Vaiku Vakarėlis Vila Beloje

Balandžio mėn. 17 d. Vila Belos lietuvių mokykloje buvo susirinkę nemaža svečių, mat tą dieną vyko čia velykinis vaikų vakarėlis. Įeinančius salėn svečius pasitiko su programom Tėvų Komiteto pirakas P. Makuška.

Programa prasidėjo su nežymiu pavėlavimu. Pirmiausia trumpą žodį tarė tos mokyklos lietuvių kalbos mokytoja M. Vinkšnaitienė, paaiškindama, kad šio vakarėlio tikslas buvęs sudaryti vaikams progą pagyventi Velykų švenčių nuotaiką, parodyti savo sugebėjimus ir pasilinksinti. Programos prane

šėjo pareigas pavadė Rimgau dui Jūrai, kuris trumpu eiliuotu žodžiu pasveikino susirinkusius svečius.

Po to sekė 1 v. vaidinimėlis «Tetos dovanėlė». Vaidino šie vaikai: Irena Skurkevičiūtė, Petras Makuška, Joanna Krutulytė, Genė Misiūnaitė, Vanda Kizliūtė ir Romas Dovydaitis (jau gimnazistas). Dėdės vaidmenį atliko didelis vaikų prietelius muz. Jonas Kaseliūnas. Veiklas savo pobūdžiu vaikams labai tinka mas, tačiau beveik visi artistai jautėsi nedrąsiai ir savo rolėse užsikirsdavo. Padėtį lygino sufleris, kurio balsas publikoj buvo per daug ryškus. Šiuos trūkumus iš dalies pateisina nebuvimas scenos.

Po vaidinimėlio gražiai deklamavo Olga Masiulytė «Velykų bobutė» ir Vanda Misiūnaitė apie lėlytę lietuvytę prie trispalvės vėliavos.

«Naujo Kareivio» vaizdelį išpildė Kazimieras Ambrozaitis ir Eduardas Vinkšnaitis. Jeigu jiedu patys nebūtų visą laiką juokęsi, būtų galėję gražiai svečius prajuokinti.

Mažosios deklamatorės Mila Bliujutė ir Betė Mačiulaitytė neišdrįso pasirodyti. Jas pakeitė Asta Vinkšnaitytė, pa deklamavodama «Knygutę».

Muzikinėje dalyje pagrojo akordeon Laimutis Dovydaitis «Pupų polką» ir «Noriu miego», o Vincas Belevičius - valsą. G. Albinas Seliokas pagrojo armonika «Suktinį» ir «Polką». Visi muzikantai jau padarę gražią pažangą.

Paskui vėl deklamacijos. Liucija Adomavičiūtė labai vykusiai padeklamavo «Kiškeio pyragą», o Julijė Krutulytė - «Tu, sesyte, netingėk».

Gražų išpūdį paliko mergaitė šokėjų grupė (Genė Misiūnaitė, Aldona Rutkauskaitė, Olga Masiulytė, Vanda Kizliūtė, Irena Skurkevičiūtė, Joanna Krutulytė, Birutė Čemerkaitė ir Cecilija Mačiulaitytė). Tikslai žaidimuose reikėtų garsiau dainuoti, o šokiams reikėtų muzikanto.

Vaiždelių «Mano tėvelis» ir «Zuikis Puikis» sujungimas buvo gana vykęs, tačiau žiūrovai čia pasigedo grimo ir spec. rūbų. Kai pasirodė zuikėlis su margučiais, programa ir baigėsi.

Trumpą padėką sve

čiams (eiliuotą) pasakė Asta Vinkšnaitytė.

Pagaliam vėl pasirodė mokytoja, dėkojo svečiams už kantrybę, atsiprašė už trūkumus ir kvietė svečius aplankyti Tėvų Komiteto paruoštą užkandinę, parodėle ir visus pasilinksinti.

Dar kalbėjo svečias iš Urugvajaus misijonierius Tėvas J. Bružikas, ragindamas neužmiršti gražių liet. papročių, mokyti savo vaikus lietuvių kalbos ir siųsti juos į lietuviškas mokyklas.

Svečių tarpe matesi taip pat. kun. J. Šeškevičius, s-gos pirm. kpt. J. Čiuvin-

kas, inž. Z. Bačelis, Vila Anas tazijs mokytoja St. Kubiliūnas, Moinho Velho Vargo mokytoja, dėkojo svečiams už kantrybę, atsiprašė už trūkumus ir kvietė svečius aplankyti Tėvų Komiteto paruoštą užkandinę, parodėle ir visus pasilinksinti.

Po programos vaikučius va išino «velykų bobutes», o vyresnieji slinko į bufetą, kur tėvų komiteto narės p. p. O. Adomavičiūnė, Raulušaitienė ir V. Skurkevičiūnė buvo paruošusios tikrai skanius lietuviškus užkandžius.

Netrukus p. J. Matelionio vadovaujamas liet. orkestras užplėšė suktinį, polką, valsą. Visiems buvo linksma - mažim ir dideliem.

Bendrai paėmus, vakarėlį

K. Grigaitytė

AVE MARIA

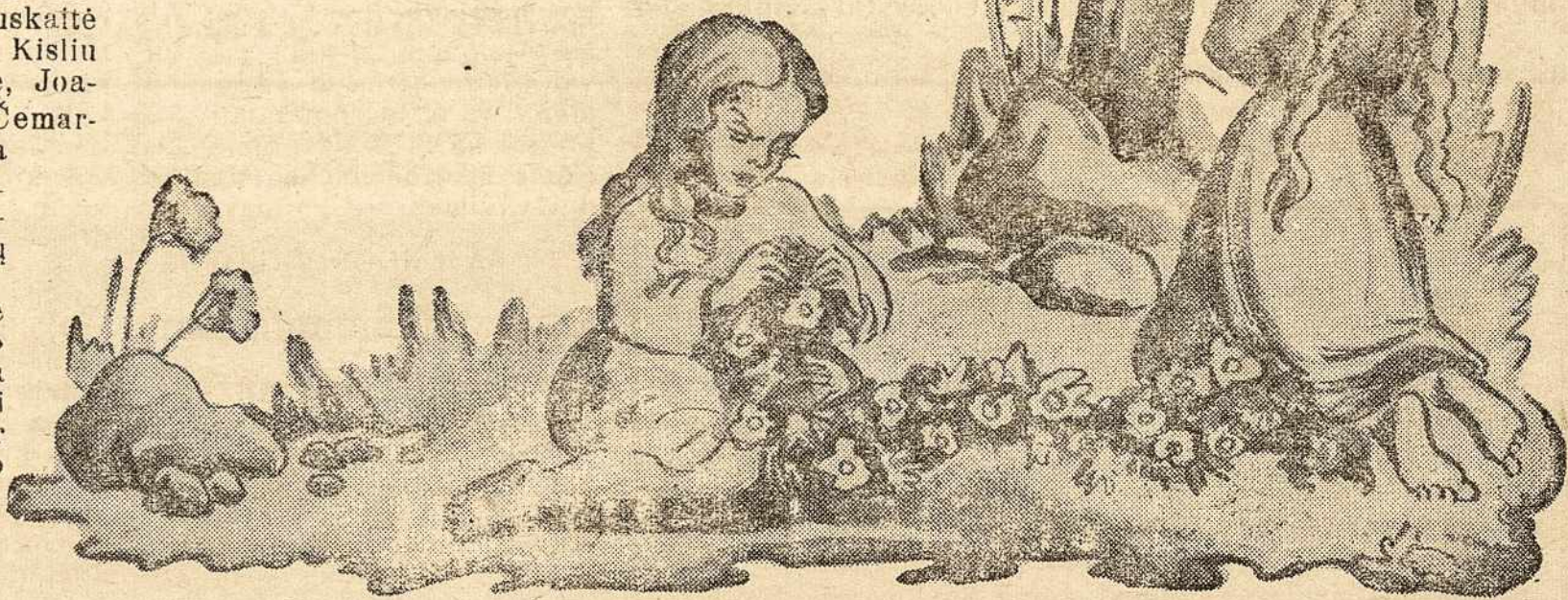
Paklokite, beržai, kasas palaidas,
Žalias kasas ant gelsvo tako,
Ištieskit vyšnias baltus nuometus -
Jinai ateina.

Nuleiskit, obelys, rankas
Su ružavų kvėpėjimu...
Jau kregždės lizduose prašneko,
Gegužės rytas tuoj nubus -
Jinai ateina.

Su motina šypsniu - lelija ir palme
Taku, apibertu žvaigždėm,
Iš debesėlio balto puko -
Jinai ateina.

Besisupant rugių laukam
Su džiaugsmo ašarom
Vargų šešėly palinkę klūpom -
Jinai ateina.

(Iš eil. rink. «Akys pro Vėduoklę»)

sutriuškinama, ir Lietuva, ir visa Rytų Europa 500 metų išvaduoja nuo vokiečių agresijos. Jai neteko sulaukti tų ramesnių laikų, kada Vytautas siekė Lietuvos valdovo vainiko, ir panaikinimo tų priklausomybės ryšių, kurie 14 a. pabaigoje Jogailos buvo užmegzti... Vytautas miršta nespėjęs vainikuotis ir nemie li tautaiams politiniai ryšiai nebuvo panaikinti. Gal čia išsipildė Onos pranašystė, kad jai mirus anksčiau už Vytauta, jo žvaigždė imsianti blėsti.

Vienintelė Vytauto Didžiojo ir Onos dukterė Sofija - energinga, valinga moteris, tikras motinos charakteris. Savo iš tėvų paveldėtą protą ir politinį guverumą ji bus perleidusi savo anūkui, Maskvos Didžiajam Kunigaikščiui Ivanui III. Ištekinga už Did. Maskvos kunigaikščio, ji atsiranda naujoje, jai svetimoje aplinkoje: rusų moterys, Rytų papročiu, gyveno «teremuose», uždarytos namuose, bet Sofija tu pa pročių nepriėmė. Ji ne tik netapo savo vyro verge, bet veikliai dalyvavo politikoje.

Ypač vyrui mirus, ji pati kovojo už sūnaus teises į sostą ilgus metus kalinama, bet vėl išleista, pati gina Maskvą nuo užpuolusių totorių.

Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Jogailos, tapusio Lenkijos valdovu ir šaunios Jogailaičių dinastijos įkūrėjo sesuo Aleksandra apie pusę šimto metų turėjo nemažos įtakos Lenkijos politikoje. Išteikėsi už Mazovijos kunigaikščio ir visad atitima savo karališkajam broliui, ji įamžino savo vardą greta partarojo, kaip viena iš dosniausių Jogailos įkurto Krokuvos universiteto rėmėjų. Jos dukterė pado vėjo gabų Gediminaičių kraują Habsburgams, būdama imperatoriaus Fridricho IV motina.

Minetoje Jogailos ketvintoji žmona, Alšėnų kunigaikštytė, lietuvė Sofija, Jogailaičių motina, buvo pirmoji Lenkijos karalienė, kuri susirūpino, kad jos valdiniai turėtų Šv. Raštą gimtojoje kalboje. Ji buvo taip pat mergaičių auklėjimo pionierė Lenkijoje.

Nuo 14 amžiaus pabaigos li

gi 16 amž. vidurio ėjo karšta lietuvių kova su lenkais dėl užmegztos politinės sąjungos. Lietuviai stekė visiškai nepriklausomybės savo valstybei, lenkai - vis glaudesnių unijos ryšių ir net Lietuvos inkorporavimo. Tie santykiai ryškiai atsispindi Barbaros Radvilaitės (Radziwill) likime. Kilusi iš garsios Lietuvos didžiųjų šeimos (jos brolis ir pus brolis - Mikalojus Rudasis ir Mikalojus Juodasis - buvo aukščiausios dignitoriai Lietuvoje), žydinti gražuolė ir tikras savo epochos - humanizmo ir renesanso - kūdikis. Barbora patraukė į save Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Žigmanto Augusto akis. Suliepsnojusi abipusę meilę privėdė prie kelerių metų nesiliovusios audros. Valdovo motina, Lenkijos karalienė Bona Sforza (italė) ir Lenkijos ponai piestu stoja prieš Lenkijos sostą įpėdinio vedybas su savo pavaldine ir ypač įtakingiausią Lietuvioje žmonių atžala. «Verčiau norėčiau matyti Krokuvoje turkų sultoną Suleimoną negu ją turėti karaliene Len

kijoje», kalbėjo lenkai. Seimai susirinkę svarstė valdovo vedybų klausimą. Jaunoji pora, slapta susituokusi, išgyvena laukimo, baimės, įžeidimų ir skausmo kančias. Pagaliau šiaip silpnavalis Žigmantas Augustas, tėvui mirus jau tapęs Lenkijos valdovu, laimi: Barbora vainikuojama Krokuvoje Lenkijos karalienė. Bet neteko džiaugtis laime. Sunkios ligos sunaikinta Barbora netrukus mirė. Lygiai, kaip likimas nebuvo gailingas meilei, taip nebuvo jai palankus lietuviams: Radvilai, siekdami per Barbaros iškilimą iškovoti Lietuvai laisvę, turėjo padėti ginklą. Rusams įsiveržus į Lietuvą, jie priversti pasirasyti 1569 m. uniją su Lenkija, kuri panaikino Lietuvos, kaip savarakiškos valstybės, gyvenimą. Barbora Radvilaitė - lyg lietuvių ir lenkų tuometinės kovos simbolis.

Slenka pro mūsų vaizduotę garsesnių mūsų praeities moterų veidai, ir vis pasigendame tų moterų, kurios nebuvo viršūnėse, bet kurios savo asmenybe veikė pačioje Lietu-

reikia laikyti pavykusi. Būti tik palinkėti jo rengėjams dažniau panašų pramogų!

- Skautų vyčių spauda mini vyčių veiklos 30 metų sukaktį. Skautai vyčiai ta proga pasižada dėti dar daugiau suglausti sa-vo gretas ir šventai kovoti, iki tėvynės vėl bus išlaisvinta.

(B. D.)

L. Sąjungos Va- karas.

L. Sąjunga Brazilijoje ruošia š. m. gegužės mėn. 7 d. grandiozinį sporto vakarą, kuris ketina būti labai įdomus ir įvairus, tad ruoškitės visi į šį linksmą Sąjungos vakarą. Pažymėtina, kad šis vakaras įvyks jau ant dabar sudėto naujo parketo kuris yra iš specialaus medžio «ypė». Tai gi šokti šioje salėje bus daugiau negu malonumas, tai tikras sapnas! Nejaugi gali išdrįsti, bet kas, nuo šio malonaus sapno atsisakyti? Bilietų prie įėjimo nebus pardavinėjama, tad pakvietimus galima bus gauti pas visus Sąjungos narius. Būkite pasiruošę apsirūpioti pakvietimais, kad nepasilikti nesapnavus.

LIETUVIŲ SĄJUNGOS EXTRA-ORDINARINIS SUSI- RINKIMAS.

L. Sąjunga praneša visuotiniams žinioms, kad š. m. gegužės mėn. 1 d. 4 val. Rua Lituania 67, Mokoje, šaukia visuotiną Sąjungos narių extra-ordinarinį susirinkimą. Tačiau, aukščiau paminėtam laikui nesurinkus reikiama narių skaičiui tą pačią dieną 16 val. 30 min. šaukiamas kitas visuotinis narių susirinkimas, kuris bus laikomas teisėtu, prie bent kurio susirinkusių narių skaičiaus. Todėl visų narių, be išimties, dalyvavimas yra būtinas.

Susirinkimo dienotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas.
2. Prezidiumo rinkimas.
3. Bėgamieji reikalai. (Bėgimuose reikalauose bus svarstoma gyvybiniai Sąjungos reikalai.)

SĄJUNGOS VALDYBA.

Nori patogioj, gražioj vietoj, pamary — Praia Grande įsigyti žemės sklypą?

Neuzmirsk apsilankyti Suarão.

Ten yra elektra visose gatvėse įvestas vanduo. Yra viešbutis, restoranas, bažnyčia, mokykla. O svarbiausia, kad prie visų šių pagerinimų kaina pusiau mažesnė, negu kitų šaliesančių sklypų.

Via Anchieta — nauja autoestrada eina skersai Vila Suarão. Taip pat yra ir geležinkelio stotis.

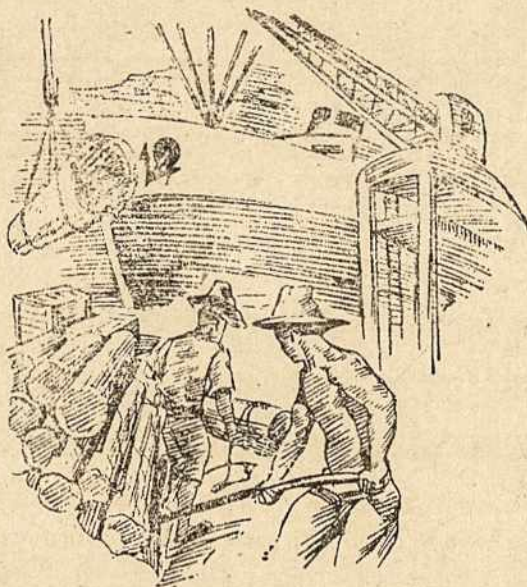
Daugiau informacijų «Mūsų Lietuvos» redakcijoje

Ar jau isigijai rasytojos K. Pazėraitės idomų romaną «Nusidėjėlė» ir jos novelių rinkinį «Didvyrių Zemė»? Jei ne — nieko nelaukdamas kreipkis į Mūsų Lietuvos» redakciją

Geriausias būdas sutaupyti šiais nepastoviais laikais yra dėti pinigus į nejudamą nuosavybę. Ilgai sau galvos nesukdamas įsigyk PIGIA KAINA, vos Cr\$ 20,00 už metrą žemės, ILGAM ISSIMOKĖJIMUI, dešimt procentų įmokant užperkanti, patogioj ir gražioj vietoj,

JARDIM DAS LAVRAS,

buvusioj fazendoj Lavras, vos už 9 kilometrų nuo Ribeirão Pires, prie Ouro Fino, arba už 16 nuo Suzano miesto. Sklypai įvairaus didumo, žemė tinkama daržininkystei — chacara. Kreiptis vietoj pas savininką Balį Paberžį, arba Vilą Zelinoj pas Vitą Tijūnelį. Iš miesto eina autobusai Ouro Fino pro pat minėtą nuosavybę.

Madeiras do Brasil

PERES & PRANAS LTDA.

Importação — Exportação

Raštinė: Av. Churchill, 94 - 11.º and. - sala 1110

Rio de Janeiro - Fones: 52-0229 e 32-6265.

Em Minas Gerais:

Peres & Cia. Ltda. - Leopoldina - R. Providencia, 71

Jother Peres de Resende - São Pedro dos Ferros

Amadeu Cesar Machado - Nanuque, Minas

— L. Sąjungos grandiozinio sporto vakaro programa jau sudaryta, kurioje dalyvaus geriausi kolonijos lietuviai stipruoliai: p. p. Žickus, Adama vičius, Kalinauskas ir kiti.

Iš brazilų dalyvaus visi atliktai iš «Guarany» Akademijos, jau pasižymėję įvairiose rungtyse Pacaembu stadione. Be paminėtų stipruolių specialiai iš Rio de Janeiro atvyks ta geriausias lenkų stipruolis. Šis numeris bus labai įdomus nes eis žūtutinė kova tarp lietuvio ir lenko. Taip pat jau pasamdytas puikus orkestras kuris gros sokioms iki 4 val. ryto. Tad nepraleiskite progos apsirūpinti pakvietimais, kurie gaunami pas Sąjungos narius ir Sąjungos būstinėje, Rua Lituania, 67 - Mokoje.

— L. Sąjunga Br. praneša visuomenės žinioms, kad yra galima išsinuomoti bet kurios mokyklos salė, kaip tai: vestuvėms, krikštynoms, vardadieniams arba kitokiems pobuvimams. Užinteresuoti asmenys prašomi kreiptis į mokyklų prižiūrėtojus arba tiesioginiai į Sąjungos Valdybą kiekvieną penktadienį. Mokyklos patalpos, Rua Lituania, 67, nuo 20 iki 22 valandos.

— L. Sąjungos Br. Narių Žiniai. Sąjungos Valdyba prašo visus narius pasirūpinti apmokėti nario mokestį, ypač atsilikusius už 1954 metus, nes einant Sąjungos įstatais nei vienas narys negali atsilikti su nario mokesčiu daugiau kaip 6 mėnesius.

Apsimokantiems iš anksto už visus metus suteikiama nuolaida. Apsimokėti galima kiekvieną penktadienį Sąjungos būstinėje Rua Lituania, 67 Mokoje, nuo 20 val. iki 22 val. vakaro, ir š. m. gegužės mėn. 1 d. visuotiniame Sąjungos narių susirinkime, kuriame visų narių, be išimties, dalyvavimas yra būtinas.

SĄJUNGOS VALDYBA.

MIELI LIETUVIAI!

Artinantis maudymosi sezonui ir esant laisvų kambarių kviečiame visus atvykstančius į Santos poilsui apsistoti pas Steponaičius. Galima gauti kambarį su maistu ir be maisto. Privaziavimas automobiliu labai patogus, gatvė naujai išgrįsta.

Adresas: Rua Godofredo Fraga, 173 — José Menino

V. Belos popiecin rėmėjams ir biciuliams!

(Tąsa)

11. Dr. Draugelis Eliziejus. Tarė atitinkamą žodį į lietuviškąjį jaunimą Brazilijoje. «Lituanica» org. Vice pirmininkas, 12. Mykolas Krutulis nemokamai pasitarnavo savo sunkvežimiu pervežant daiktus, 13. Krutulienė Aneitė Tautosakininkė, Jūra Klemensas vienas iš pirmųjų prabilusių į popiečių dalyvius jautriais eiliuotais posmais apie Rambyną, kurio turinys šiandien simbolizuoja popiečių įsikūrimą atgimstančiai Lietuvai, 15. Bliujus Jeronimas, Nežiūrint savo sunkių gyvenimo aplinkybių randa laiko ne tik popiečiams, bet ir parodėlėms, 17. Makuška Petras Tėvų komiteto pirmininkas. Pavyzdingas tėvas Savo atsilankymu į popiečius ir atitinkamomis skatinančiomis kalbomis buria mūsų jaunimą, 18. Rudys Antanas Vienas iš aktyviųjų pagelbininkų popiečių vedėjui kūrimsi pradžioje žaidimuose, dainose ir t. t. Pasitarusiu laiku, tarnybos sąlygų trukdomas negali pasireikšti jaunimo tarpe asmeniškai, tačiau pasiūlojas netiesioginiai: dažnai veltui nufotografuodamas juos.) 19. Barkauskas Pranas Buves mokyklos sargas. Pasireiškė vaikų organizavimu į popiečius, visai juos ragindamas, 20. Maželis Stasys Dabartinis mokyklos sargas Savo energijos dalį dažnai psakiria žaidimams su popiečių dalyviais, tuomet tik pavaduodamas mokytoją, bet ir skiepydamas lietuvių kalbą žaidimuose, 21. Kazlauskas Jonas Reikalui esant neatsisako pogroti vaikams lietuviškų šokių armonika, 22. Bu dreika Juozas Taip pat yra palinksmintas jaunimą armonikos garsais, 23. Inž. Ivanauskas Mikalojus Meniška išdekoravęs vaikų ir jų tėvų parodėlę, 24. Kutka Algirdas ir Ponia Regina Kutkienė Prisiėdė kuo galėdami prie parodėlių pajavirinimo, 25. Adamavičienė Ona Nuoširdi ir duosni popiečiams, 26. Kun Šeškevičius Juozas Nauja lietuvių pajėga kolonijoje, spėjus užsirekomenduoti nuoširdžiu popiečių biciuliu. Padėkime jam auklėti savo pačių vaikus, 27. Laupinaitis M. yra pademonstravęs vaikams lietuvių muzikos, 28. Kemėža Juozas tarė skatinantį žodį, 29. Ieva Kutkienė tautosakininkė, ir 30. M. Gustautienė tautosakininkė.

REIKIA BALDŲ? KREIPKIS Į TAUTIEČIO
J. L. Galinską Ltda.

BALDŲ SANDĖLĖ.

AV. DR. GIACAGLINI, 71-C — V. ALPINA.

Popiečių garbės svečiai. Tarp daugelio svečių, kurie savo atsilankymu moraliai sustiprino popiečių dalyvių pasirodymus, buvo ir garbingų lietuvių tautos bei visuomenės atstovų, kaip: Lietuvos Konsulas p. A. Polišaitis (atidavęs parodėlę), Vliko atsvas K. Čibiras (iš Urugvajaus), Tėvas J. Bružikas S. J. (iš Urugvajaus), padovanojęs popiečių lankytojams Marijos Metų medalikėli, kun. kleb. P. Ragaižinskas, Tėvas V. Mikalauskas S. J. (iš Urugvajaus) São Paulo organizacijų pirminkai ir kiti.

Mūsų vaikučiai tikisi ateityje savo veiklos knygon įtraukti ir daugiau prietelių visai remiančių jų susibūrimus ir pasimėlus lietuviškai už juos. Iki pasimatymo visems popiečiuose!

POPIEČIŲ VEDĖJAS

“AŠ KALTINU”...

Tąsa

(komunizmui), kurie vienu ar kitu “nekalto” būdu paremia Lietuvos nepriklausomybės duobkasių... Patiekia sovietinės santvarkos vaizdų - žmonių kankinimo, žudynių, deportavimo, ir kt.

Žinoma, visa tai galima krintikuoti, nurodyti, kur idėja neišvystyta, kur nukrypsta nuo temos, kas pavaizduota ne taip, kaip buvo iš tikrųjų... Galima ginti, teisinti apkaltintus veiksmus ir asmenis trumpei sakant, dėl šios knygos, kaip ir dėl kiekvieno žmogaus ko kūrinio, gali būti sukurta visa kritikos audra, bet tik kritikos, o ne šmeižtų prieš jos autorių ir žandariškų įsakų... Man keista, kad toks «kritikas» p. Papartis, gal būtų pajutęs skruzdėles bėgįojant ir ant savo kailio, mėgina nukreipti skaitytojų dėmesį į jo sufabrikuotas klastingas sugestijas, įtaigas, prieš «Aš kaltinu» autorius, pakišdamas jiems net tokią nesamone, kad ši knyga «talkina komunizmui» (?!), kitaip sakant, supraskite - jos autorius yra komunistų agentas! Žinoma, toksai tipas turi būti likviduotas (pabaigoje savo «kritikos» pagrąsino net policiją), kad tik visiems pasislėpusiems po «paparčiais» - būtų ramu... Bet manęs, nė «Aš kaltinu» skaitytojų, toki «triukai» nenustebins: jie perdaug pasėnė ir perdaug išmėginti visų Lietuvos duobkasių... Man svarbu, kaip liudija ir mano parašytoji knyga, kad būtų atsižymėti kūkaliai nuo kviečių, kad lemtingu metu, kovoje dėl Lietuvos laisvės, jie vėl neužterštų dirvos! Štai, kodėl parašiau ir išleidau «Aš kaltinu»...

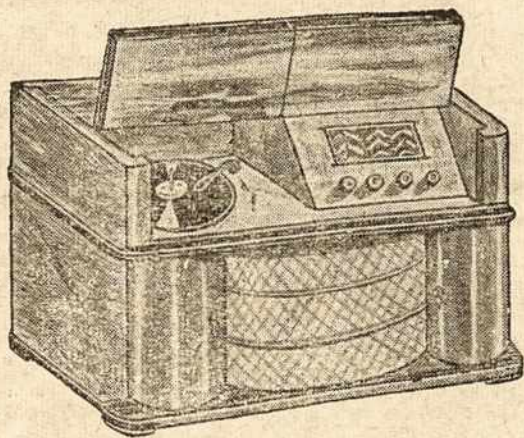
Rašydamas apie «Raudonąjį marą Lietuvoje» (knygos «Aš kaltinu» I t.), greta mano matytų ir pergyventų įvykių, greta faktų, kurių dar gyvas liudininkas esu aš pats taigi, greta asmeniškos patirties, naudojausi ir buvusių Lietuvos prezidentų * Antano Smetonos ir Dr. Kazio Griniaus * išleistais atsiminimais, lietuvių Archyvu ir įvairiais, tautiečių paskolintais, dokumentais, o taip pat generolų, ministrų, diplomatų... pasisakymais, paskelbtais laikraščiuose ir žurnaluose. Tikiu, kad jų paskelbti faktai ir faktoriai yra tikri... Aš stengiausi juos perduoti tiksliai, drąsiai, griežtoje formoje. Paruošęs spaudai, pirma su knygos turiniu supažindinau F.I.C.C.

(B. D.)

Sprindys & Cia

PARDUODA

TOBULIAUSIAS RADIO VITROLAS.

balso grynumas, skambumas

Sprindys & Cia — Largo S. Jose 1.

Kaip niekur kitur, prieinamiausiomis kainomis.
Parduodama patogiomis sąlygomis ir išsimokėjimui**Rastinės Darbai ir Teisiniai Patarimai**

Naturalizacija, inventoriaus surašymas, išieškojimas skolų, persiskyrimai (desquites) nuomininkų išvaymas, kriminalinė ir darbo teisė.

Darbininkams patarimai veltui.

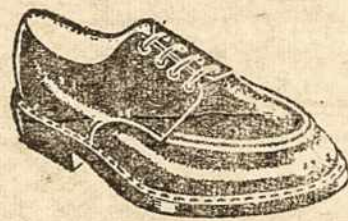
Galima kreiptis šiomis valandomis nuo 10 iki 12 val.
ir nuo 16,30 iki 19 val.Rua Roberto Simonsen, 13 -- 3.º — salos 306 - 310
(Senoji rua do Carmo ir kampas P-ça Clovis Bevilacqua)
São Paulo**MEKANIKOS DIRBTUVĖ**

Gaminami įvairiausių braižinių vitražai, vieliniai tinklai tinkavimui ir tvoroms, langų stiklų apsaugos, užtvaros, geležinės durys ir vartai, banguotos skardos durys pagal matą.

Gaminami žibintuvai įvairiausių tipų. Daromi įvairių dydžių grąžtai žemei gręžti. Pardavimas grynais ir išsimokėtinai.

LEONAS VARNAUSKAS

Telefonas (recados) 3-0707

Rua 12 N.º 39 — Vila Zelina
Avenida Zelina N.º 714 — (fundos)
Caixa Postal 4118 — São Paulo**Industria e Comercio de Calçados***Matekton's Shoes*SPECIALYBĖ BATŲ: vyrams, moterims,
panelėms, futbolistams, vaikams...

Rua Javaés, 719

-- São Paulo

Nori, kad «Mūsų Lietuva» būtų lietuviškojo gyvenimo veidrodis?

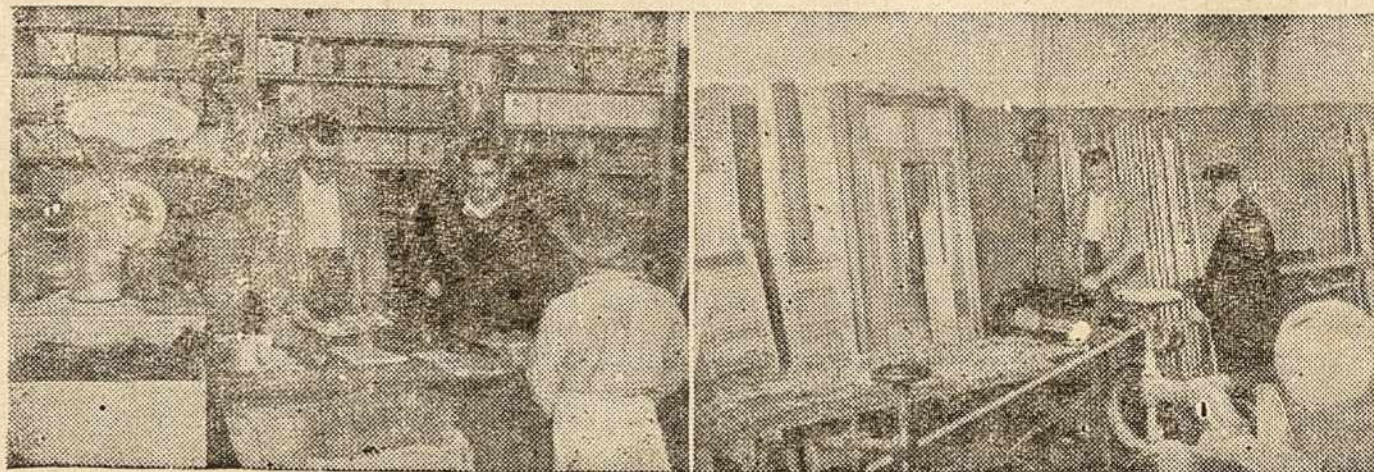
— Bendradarbiauk joje pranešdamas visas naujienas iš savo apylinkės, miesto ar interjero.

SKAITYK IR PLATINK
«MŪSŲ LIETUVA»UM
RECANTO
PARA VOCÊnas lindas
praças da

Jardim RIVIÉRA

JARDIM RIVIÉRA

Santo Amaro apylinkėje - nuostabus grožio gamta sveikas klimatas, tik už 18 km. nuo Praça da Sé, geras kelias, tarp dviejų ežerų. Puiki proga dabar įsigyti žemės sklypą su mažu įnešimu ir ilgalaikiu išsimokėjimu — 100 mėnesių.

Reikalingų informacijų gauti tik pas vienintelį įgalio-
tinį šias žemes pardavinėti mūsų tautietį Kazį Kmiliauskį, rua
Benjamin Constante 23, 1-o andar sala 6. Fone: 34-5914. Šiokiadi-
niais iki 17 val. Sekamdieniais ir šventėmis 8-9 val. ryto.Suinteresuotus nuveža ir parveža. Iš Santo Amaro eina autobu.
sai Jardim Riviéra. Iš Socorro galima nuplaukti laiveliais.Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių
krautuvė tikrai pas**JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.**

AVENIDA DR. GIACAGLINI, 34-C

— VILA ALPINA

Atelier de Modas

ALEKSANDER BAGDONAS

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 2773 — 4 AND. — SALA 2
TEL. 34-7482 — SÃO PAULO**Foto-Studija "BERNARDO"**

IKURTA 1890 METAIS

Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė padidini-
mams tamsiuose tonuose ir sepiu, spalvinimai aliejiniais
dažais ir pastele.

ARTHUR SCHMIDT

Priimami pakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos
RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULOVIENINTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

ALAUŠ VARYKLOS COLUMBIA S/A.

GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMÃOS CARRIERI LTDA. Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio
puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vien-
balsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visa-
dos naudokite!PITA DINO RIENCO, 795 a 835
TELEFON 8: 51-4019 e 51-2223Caixa Postal 3967
SÃO PAULO

Mūsų Lietuva

AV. ZELINA, 706 — CAIXA POSTAL, 371 — SÃO PAULO

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAI

Šį sekmadienį, 1 d. gegužės 15 val. bus Vila Beloje, Vytuto Didžiojo vardo mokykloje ir Vila Zelinoje, gimnazijos salėje. Į abudu minėjimu įėjimas laisvas.

Sumainyti žiedus ruošiasi: Pranciškus Pratasevicius su Zofija Šukevičiūte, Zosė Juzėnaitė su Americo Gercov, Elena Vazgauskaitė su J. Bužian, Stasys Vingrys su Ona Varanauskaite, Juozas Davidauskas su Rože Stankevičiūte.

— J. E. vysk. Brizgys, lydimas grel. Ig. Albavičiaus. São Paulo lietuvių aplankys dar prieš Tarptautinį Eucharistinį kongresą pirmąjį liepos mėn. pusėje.

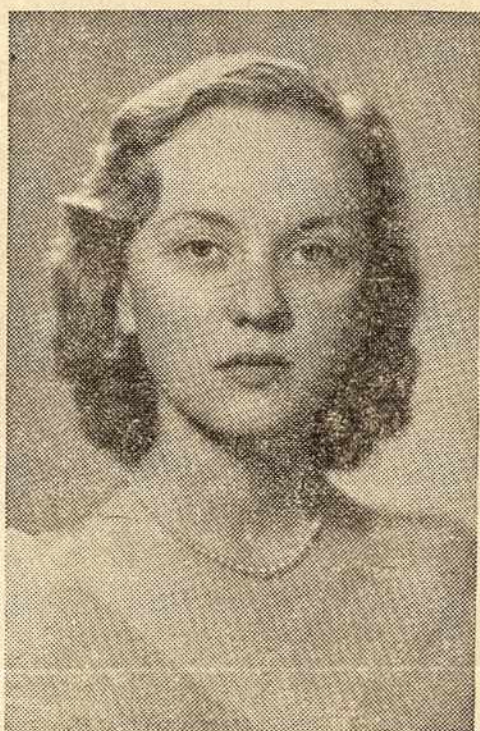
— Balandžio m. 24 d. moksleiviai ateitininkai Vila Anastacio, tuoj po lietuvių pamaldų mokyklos papalpose suvaikdino «Knygnešį». Supažindinimo žodi su veikalu ir artistais pasakė kun. J. Šeškevičius.

— Teko patirti, kad Vila Anastacio lietuvių kalbos pamokas šiais metais lanko daugiau mokinių, negu praėjusiais.

— Vykstantieji šį šeštadienį, 30 d. balandžio į L. K. Bendruomenės choro koncertą, pakvietimais prašomi išankso apsirūpinti, nes prieėjimo nebus galima gauti.

— Liet. K. Vyrų Brolijos šaukiamas šį sekmadienį tuoj po sumos.

LIETUVAITĖ NUGALĖJUSI SUNKUMUS, SIEKIA AUKŠTOJO MOKSLO.

Olga Korolkevičiūtė, Onos ir Stasio Korolkevičių duktė ištvėringai atsidavusi mokslui, gimė 1934 m. spalio mėn. 9 d. Baigė Ginasio Estadual Anhanguera ir Colégio Estadual Presidente Roosevelt. Du metu iš eilės laikė egzaminus į S. Paulo medicinos fakultetą. Egzaminus išlaikė, deja nebuvo vietų. Nenusimena, mokosi toliau, kad tikslą pasiektų. Nuvyksta į Sorocaba išlaiko konkursinius egzaminus ir įstoja į med. Fakultetą ten pat.

Jaučiasi laiminga pažengusi didelį žingsnį pirmyn. Kaip žinome patekti į universitetą yra sunku, ypatingai į medicinos ir technikos fakultetus.

Olga mėgėja yra didelė muzikos. Lankydama gimnaziją mokėsi pianinu vėliau įstojo į Konservatorio «Conselheiro Lafayette» kurį baigė dviem atsižymėjimo medaliais.

Olga turi dar vieną sesutę Vanda, kuri lanko Colegio do Estado Pres. Roosevelt ir mano studijuoti teisę. Abi dukrėlės dėkingos savo tėveliams už suteiktas sąlygas mokytis. Abi šios moksleivės yra Lietuv. Brazilų Kult. Bendradarbiavimo klubo narės.

Stasys Korolkevičius Lapoj pačiam centre turi krautuvę. Jaunutei studentei linkime ir toliau taip nenuilstamai kopti į aukštojo mokslo viršūnes.

M. R.

PADĖKA

Šarysyje su balandžio 17 d. įvykusių vaikų ir jaunimo vakarėliu Vytuto D. mokykloje V. Beloje, nuoširdžiausią padėką reiškiamo:

1. Liet. S-gai Brazilijoje už leidimą nemokamai naudotis mokyklos patalpomis.
2. Visiems artistams už dalyvavimą programoje.
3. J. Matelionui ir M. Tamaliūnui ir kitiems lietuviško orkestro nariams už linksmą muziką.
4. M. Jankauskienei ir St. Maželiui už talkinavimą bufete.
5. Visiems svečiams už atsilankimą ir viesiems vienokių ar kitokių būdų prisidėjusiems prie vakarėlio pasisekimo.

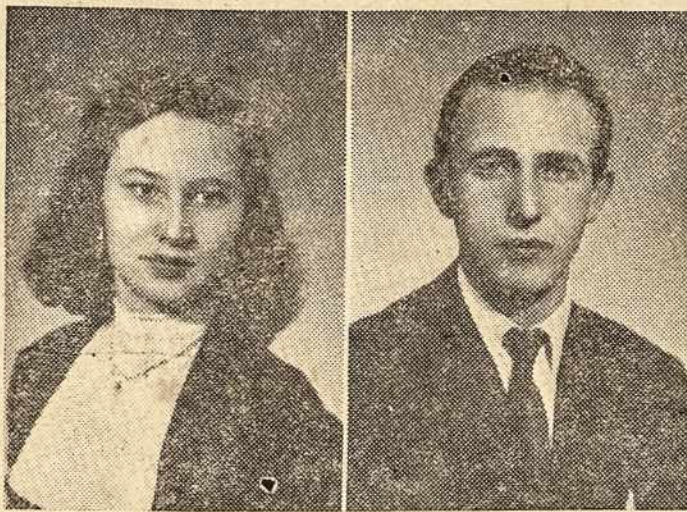
Liet. kalbos mokytoja ir Tėvų komitetas.

BAŽNYČIOS DARBAMS AUKOJO:

Po Cr. \$ 500,00: Ignas Labukas, K. S., Juozas Širvinskas, Jonas Perednis. L. U. 200 Už aukas nuoširdžiai dėkoju.

Kun. P. Ragažinskas Klebonas

— Balandžio 29 d. mirė J.

Pranas Pratasevicius ir Sofija Šukevičiūtė gegužės m. 7 d. 18 val. Vila Zelinos bažnyčioje sumainys žiedus. Jauniesiems linkime laimingo gyvenimo.

Sprindys, gyv. V. Zelinoje, 82 m. amžiaus. Palaidotas Araça kapuose.

PATIKSLINIMAS

Šiuomi noriu atkreipti dėmesį ty, kurie dalyvavo tėvų kalbos popietėje.

Programos meninėje dalyje buvo skyrius pavadintas «Vila Belos lietuviškų pamokų lankytojai». Tačiau visai nebuvo kviesiti dalyvauti tos dienos programoje. Ir kadangi šią stambią «korėktūros klaidą» šventės metu neatitaisė nei popietės rengėjai, nei programos pranešėjai, todėl jaučiu pareigos nors vėliau tai patikslinti.

Mg. Vinkšnaitienė
Liet. kalbos mokytoja Vila Beloje.

(pabaiga iš 1 pusl.)

— Ka galite pasakyti apie šio šeštadienio koncertą?

— Tai yra pirmasis bandymas išvesti mūsų tautos dainą į šviesą ir parodyti jos grožį ir šimteriopą lankstumą. Šis koncertas galima sakyti, bus tik įvadas tolimesniam ir didesniajam užsimojimui.

— Išsina, kad esate mūsų senųjų liaudies dainų žanro šalininkas?

— Choro repertuaruose lygiai naudoju liaudies dainas kaip ir originaliasias mūsų kompozitorių dainas. Liaudies dainai tačiau duoda pirmenybę, nes ji yra gimusi mūsų padangėje, pačioje mūsų protėvių širdyje. Ji buvo ir tebėra susijusi su lietuvių gyvenimu. Keistai skamba posakis, kad mūsų liaudies dainos esančios pasenusios. Nesamone! Jos nesensta kaip ir pats gyvenimas, kuris kaip prieš šimtmečius taip ir dabar suseda iš džiaugsmo, kančios, vargo, «karčių ašarėlių», «šviesių dienelių», juoko ir kitų mūsų gyvenime besikaitaliojančių margumynų, kurie visi juk atsispindi mūsų dainose. Be to, mūsų dainomis žavėjosi tokie mokslo vyrai, kai Herderis, Lessingas, Goethe ir kiti, vadindami jas poezijos perlais. Mūsų tremties

choro dainuojamomis tautos dainomis žavėjosi prancūzai, anglai, amerikiečiai, vokiečiai ir kitos kultūringos Vakarų Europos, Naujojo Pasaulio tautos ir plačiai ir su pagarba jas aprašė savo spaudoje. Šiandien mūsų tautos daina skamba ir mieliai laukiama iš naujo nuskambant didžiųjų Amerikos kultūros ir civilizacijos centrų didžiuosiuose teatruose. Jei visur ne tik patys lietuviai bet ir kitataučiai keltūrininkai ir inteligentai taip gerisi mūsų tautos dainomis, kodėl gi Brazilijos lietuviams jos būtų netikusios ir pasenusios, kad reiktų griebtis dainuoti rusų, vokiečių, lenkų arba kitų tautų konglomeratą?

Ar rusai, vokiečiai lenkai ir kitos tautos dainuoja mūsų tautos dainas, nors jomis ir žavisi? Ne, jie mūsų dainų nedainuoja ir nedainuos, nes jie nėra praradę savo tautinės savivarbos. Tat kodėl mes turime prarasti savo tautinės savivarbos jausmą, pavirsti tauta be savo veido ir dainuoti svetimų tautų dainas. Mes jų vis vien taip gerai ne padainuosime kaip jie patys. O be to, man apvažiavus kai kuriuos Europos kraštus, ir visą Šiaurės Amerikos žemumą pasidarė visai aišku, kad lietuvių būti ir išlaikyti savo tautinės dvasios vertybes pasaulyje dar labai ir labai apsimoka, nes visur labiausiai yra vertinamas tik neištautėjęs lietuvis.

(pabaiga iš 3 pusl.)

ri galimybės matyti per televizijos aparatą, būti televizijos auditorijoje programos metu. Kiekvienas atvykęs lietuvis bus įleistas į auditoriją ir visiems bus užteikamai vietos. Televizijos vadovybė kviečia visus lietuvius apsilankyti sekmadienį 21.30 val. Radio stoty TV-3, Sumarė. Atvykus pasiteirauti didžiosios Auditorijos kur bus programa «Musica e Fantasia». Savo atvykimu jūs prisidėsite prie geresnio choro pasirodymo!

Maloniai prašome visų tautiečių nepraleisti šios mūsų programos.

BENDRUOMENĖS CHORO VALDYBA.

Kiekvieną sekmadienį prie bažnyčios pas spaudos platinimą B. Šimkų galima gauti nusipirkti naujausių lietuviškų knygų, maldaknygių bei laikraščių.

«M. L.» PRENUMERATORIAMS primename pinigų siųsti šiuo adresu:

Pe. P. Ragažinskas, Caixa postal 4118 - S. Paulo.

— LAPOS lietuviams pranešame, kad Lapos lietuvių gali atsiimti laikraščius St. Salžio krautuvėje, Rua Clemente Alvares, 137.

— Parduodamas geras sklypas žemės (330 kv. metrų) Vila Zelinoje, geroj vietoj, Rua Monteiro Soares Filho (buvusioj penktaj gatvė) greto nr. 105. Kaina 500 kruzeirų vienas metras. Teirautis šiuo adresu: Rua Venda Nova 157 pas Balį Rimkų.

NEPRALEIKS PROGOS!

Av. Zelina, 709 Jonas Vigelis, parduoda batų krautuvę su gyvenamu namu. Teirautis vietoj bet kurią valandą.

IRMAOS BAUZYS

Registrado no C. R. C. sob o n.º 551

Praça São José, 8 Sal. 1 e 2 - V. Zelina - S. Paulo

Aberturas de firmas	Contratos de locação
Encerramentos de firmas	Cartas de Fiança
Transferencias de firmas	Requerimentos
Contrat. na Junta Comercial	Balanços
Dis'rat. na Junta Comercial	Alvarás diversos
Eseritas Fiscais	Seguros de Fogo e
Eseritas Comerciais	Seguros de acidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.

Casa Sprindys & Cia.

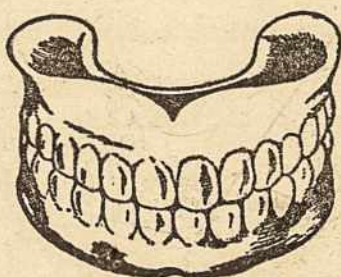
PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — V. ZELINA — S. PAULO

VISUOMET RASI SAVO ŠEIMOS ŽIDINIUI
NAUJANYBIJ

Geležies reikmenų, dažų, lėkščių, alumiinių indų, įvairių daiktų dovanoms, įvairiausios rūšies pečių-fogonų, siuvamų mašinų, radio, plokštelių ir t. t.

Visa tai galima gauti UŽ PINIGUS ARBA
ISSIMOKEJIMUI.

Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos.

Dentistas

Clínica Dentária Popular

«São Judas Tadeu»

DIRETOR: Dr. Augusto Ribeiro Leite

Praça São José, 8 - salas 3 e 5

Vila Zelina

Dentaduras — Pontes — Extrações — Obturações
DIURNA E NOTURNA